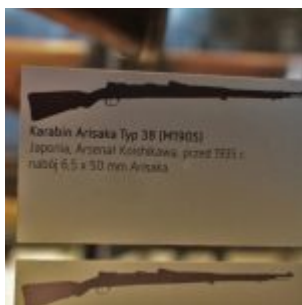

Arisaka Meiji 38-Shiki Kenju

6,5 mm Karabin powtarzalny Arisaka Meiji 38-Shiki Kenju

Pierwsza połowa lat 30. XX wieku – Arsenał Koishikawa

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila"
Broń z kolekcji Dr. Stanisława Wcisło

Rezultat prowadzonych prac nad wcześniejszymi karabinami powtarzalnymi w 1905 roku spowodowało, że do testów, a następnie w 1906 roku do uzbrojenia wszedł skonstruowany całkowicie od nowa, najdłużej produkowany i obecnie najbardziej znany karabin powtarzalny konstrukcji Nambu – Meiji 38-Shiki Kenju. Poza nabojem, a i tutaj też nie do końca, bo jego nowa wersja miała już naboje z pociskami ostrołukowymi – nowy karabin Meiji 38-Shiki nie miał nic zamiennego z karabinami 30-Shiki oraz 35-Shiki. Zamek broni był bardzo mocno inspirowany niemieckim Gewehr 98 z jego monoblokowym trzonem, ale znacznie uproszczonym, składającym się z 5 części. Bezpiecznik broni otrzymał kształt gałki z tyłu zamka, łatwiejszej dla obsługi z grubych rękawic niż wcześniej stosowane skrzydełko. Nowy karabin powtarzalny posiadał blaszaną osłonę okna wyrzutowego, nadzianą na rączkę zamkową i poruszającą się wraz z otwieranym i zamykanym zamkiem. Karabinek 38-Shiki Kiju posiadał tutaj konstrukcję identyczną jak z długim karabinem. Konstrukcja celownika wróciła tutaj do wyjściowego standardu: szczerbina na

ślizgaczu i celownik drabinkowy.

Bardzo szybko japońscy kawalerzyści zażądali konstrukcji bardziej odpowiadającej ich potrzebom i tak do uzbrojenia wszedł nowy karabinek 44-Shiki Kiju, który posiadał odpowiednio wzmocnioną, okutą blachą stalową kolbę i składanym pod lufą broni kłujnym bagnetem. Wszystkie karabiny i karabinki serii 38-Shiki oraz 44-Shiki (poza Cesarską Japonią) nadal nazwisko pułkownika Arisaka, choć ich konstruktorem był już Nambu – sytuacja bardzo podobna jak we Francji z jej karabinami systemu Lebel.

Karabiny i karabinki Arisaka (modele: 30-Shiki, 35-Shiki oraz pojawiających się w coraz większej liczbie 38-Shiki, mający zastąpić starsze modele) stanowiły uzbrojenie Japońskiej Armii Cesarskiej w czasie trwania I Wojny Światowej, gdyż Japonia była wówczas od 1914 roku członkiem sojuszu Ententy, gdzie na Dalekim Wschodzie aktywnie walczyła z siłami niemieckimi w ich enklawach kolonialnych. Broń ta też stanowiła podstawowe wyposażenie japońskich żołnierzy w całym dla nich okresie do 1937 roku, kiedy wybuchła wojna Japońsko-Chińska.

Zwiększone zamówienie na nowe karabiny dla wojsk lądowych, wraz z podstępami armii japońskiej na terytorium Chin, sprawiło, że Cesarska Marynarka Wojenna została zmuszona do poszukiwania nowego źródła za granicą – wówczas u jedyne go sojusznika – Włoch, którego kraj także używał jako standardowego naboju karabinowego, którego pocisk był w kalibrze 6,5 mm, sam też był niemal identyczny. Na terytorium trafiło łącznie około 60 000 egzemplarzy karabinów z pierwszej transzy oraz część karabinów z drugiej transzy, jeszcze przez rozpoczęciem wojny w Europie, które zostały oznaczone jako I-Shiki Kenju, wprawdzie dostosowanego do naboju japońskiego 6,5 x 50SR mm, natomiast konstrukcyjnie karabiny wywodziły się z włoskiego Carcano.

Opis konstrukcji: Karabin powtarzalny Arisaka Meiji 38-Shiki Kenju

Karabin Arisaka Meiji 38-Shiki Kenju był bronią powtarzalną z zamkiem czterotaktowym, wyposażonym w dwa rygle. Karabin wyposażony był w bezpiecznik blokujący zamek i iglicę. Bezpiecznik miał postać tarczy znajdującego się w tylnej części zamka. Zasilanie ze stałego, pięcionabojowego magazynka. 38-Shiki Kenju był wyposażony w łożo i kolbę drewnianą, z integralnym chwytem pistoletowym. Był także

wyposażony w mechaniczne przyrządy celownicze, składające się z regulowanego celownika ramkowego (z trójkątną szczyrbką) i muszki.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne: Arisaka Meiji 38-Shiki Kenju

Państwo: Cesarstwo Japonia

Producent broni: arsenały: Koishikawa, Kokura, Nagoya, Jinsen, Mukden

Rodzaj broni: karabin powtarzalny

Prototypy broni: 1905 rok

Produkcja broni: lata 1906-1940

Wyprodukowano

- Karabin 38-Shiki był produkowany w arsenale Koishikawa (lata 1906-1935, 2 029 000 egzemplarzy), Kokura (lata 1933-1940, 20 000 egzemplarzy), Nagoya (lata 1923-1940, 200 000 egzemplarzy), Jinsen w Korei (lata 1939-1940, 1700 egzemplarzy) i Mukden w Mandżurii (lata 1934-1940, 30 000 egzemplarzy)
- Karabinek 38-Shiki, bez bagnetu. Był on produkowany w arsenałach Koishikawa (lata 1906-1935, 212 000 egzemplarzy), Kokura (lata 1933-1940, 80 000 egzemplarzy), Nagoi (lata 1923-1940, 101 000 egzemplarzy) i Mukdenie (lata 1934-1940, 7000 egzemplarzy)

- Karabinek 44-Shiki – karabinek ze stałym bagnetem składanym pod łożę. Karabinek 44-Shiki był produkowany w arsenałach Koishikawa (1912-33, 56 000 egz), Kokura (lata 1933-1940, 20 000 egzemplarzy) i Nagoja (lata 1930-1940, 12 000 egzemplarzy)
- Karabin 97-Shiki – karabin wyborowy z celownikiem optycznym o powiększeniu 2,4x. Karabin 97-Shiki był produkowany w latach 1937-42 w arsenałach Kokurze (pierwsze 9000 egzemplarzy), a następnie w Nagoi (5000 egzemplarzy)
- Arisaka Mod. 1910 – wersja kalibru 7 x 57 mm Mauser zamówiona przez rząd Porfirio Díaza w 1910 r. Zamówiono 40 000 egzemplarzy tych karabinów, ale do Meksyku dostarczono tylko 5000 sztuk. Ponieważ nie otrzymano zapłaty za dostarczoną partię dostawy wstrzymano. Wyprodukowane w arsenale Koishikawa karabiny Mod. 1910 zostały w czasie I Wojny Światowej sprzedane w Europie. Pewną ilość tych karabinów pozostawiono w Japonii i używano w charakterze broni szkolnej do 1945 roku.
- Karabinek Arisaka 100-Shiki z 1940 roku – odmiana karabinka 38-Shiki z 1941 r. wyposażona w kolbę składaną na zawiasie, przeznaczona dla wojsk powietrznodesantowych. Uznana za broń nie udaną, nie produkowana seryjnie.
- Drugi model, który miał być przeznaczony dla jednostek spadochronowych – 2-Shiki Kenju z 1942 roku był konstrukcją ciekawszą, ponieważ przed skokiem broń była rozłożona na dwie części, łączone ze sobą przerywanym gwintem w rejonie pierścienia komory zamkowej

Broń na łożu ma wyryte nazwisko amerykańskiego żołnierza, który przywiózł broń do domu jako zdobycz wojenną. Produkcja z pierwszej połowy lat 30. XX wieku. Japonia – Arsenał Koishikawa

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka
Kraków, Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa
“Nila”

Broń z kolekcji Dr. Stanisława Wcisło

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

Kaliber broni: 6,5 mm

Zastosowany nabój: 6,5 x 50 mm SR

Magazynek: stały, o pojemności 5 naboí

Wymiary konstrukcji:

Długość konstrukcji – 1275 mm karabin, 970 mm karabinek

Długość lufy – 798 mm karabin, 490 mm karabinek

Masa własna broni: 4,12 kg karabin, 3,5 kg karabinek

Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku: karabin – 765 m/s

Autor – zdjęcia: Dawid Kałka/Internet

Bibliografia:

1. Karabiny karabinki i pistolety maszynowe Encyklopedia długiej broni wojskowej XX wieku – Żuk Aleksandr B.
2. Witold Głębowicz, Roman Matuszewski, Tomasz Nowakowski: Indywidualna broń strzelecka II wojny światowej, Warszawa 2010
3. Leszek Erenfeicht: Konie robocze. Karabiny powtarzalne II wojny światowej. „Strzał”, 5(25)/2005